

سىڭلىسى تېلېفوندا يات ئەر كەك بىلەن سۆزلەشسە، ئاكىسى قانداق قىلىشى كېرەك؟

[الأويغورية - ئۇيغۇرچە - uyghur]

پەزىلەتلىك شەيخ مۇھەممەد سالىھ ئەلمۇنەججىد

تەرجىمە قىلغۇچى: سەيپىددىن ئەبۇ ئابدۇلئەزىز

تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى: نىزامىددىن تەمكىنى

نەشىر ھوقۇقى مۇسۇلمانلارغا مەنسۇپ

2014 - 1435

IslamHouse.com

أخته تحادث رجلاً أجنبيّاً ووالداها لا ينكران عليها فماذا يفعل؟
« باللغة الأويغورية »

فضيلة الشيخ محمد صالح المنجد

ترجمة: سيف الدين أبو عبد العزيز
مراجعة: نظام الدين تمكيني

2014 - 1435

IslamHouse.com

سىڭلىسى تېلېفوندا يات ئەر كەك بىلەن
سۆزلەشسە، ئاكىسى قانداق قىلىشى كېرەك؟

111665-نومۇرلۇق سوئال

سوئال:

بىر كىشى قىز ھەم شىرىسىنىڭ تېلېفوندا يات
ئەر كەك بىلەن سۆزلەشكەنلىكىنى بىلگەندىن كىيىن،
سىڭلىسىغا نەسەت قىلسا، ئۇ ئاكىسىنىڭ
نەسەتتىنى ئاڭلىمايدۇ. بۇ ئىشنى ئاتا-ئانىسىغا دېسە،
ئۇلارمۇ قىزىغا بۇ ھەقتە نەسەت قىلمايدۇ. قىزنىڭ
ئاكىسى دەپپىز لۈكىنى ياق تۇرمايدۇ، شۇن داقلا ئۇنىڭ
كۈنلۈكى بەك يامان بولسا، ئۇ بۇنداق ئەھۋال ئاستىدا
قانداق قىلىشى كېرەك؟.

جاۋاب:

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ
پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر.
بىرىنچى: كۈنلەش بولسا ئاللاھ تائالا ئىنسان
تەبىئىتىدە بار قىلغان خۇسۇسىيەت بولۇپ، ئۇ
ئىنساننىڭ ئىززىتى ياكى ئىگىدارچىلىق
دائىرىسىدىكى ئىشلار ئۆزى خالىمىغان ھالدا باشقىلار

تەرىپىدىن ئىشتىراك ئېتىلگەندە، ياكى مۆمىن ئاللاھنىڭ پرىنسىپلىرىنىڭ ئاياغ- ئاستى قىلىنىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن ۋاقىتتا ئاشكارا بولىدىغان خۇسۇسىيەتتۇر.

ئىنسان ھەقىقىتى توغرىسىدا كۈنلەش ئىشلىرىنى شەرىئەت قانۇنلۇق يولغا قويغان ئىشلاردىن بولۇپ، ئۇنىڭ جۈملىسىدىن : ئەر كىشى ئۆزىنىڭ ئايالىنى ياكى باشقا مەھرەم بولىدىغان ئايال تۇغقانلىرىنى يات كىشىلەردىن كۈنلىشىدۇر . ئەگەر كۈنلىمىسە بۇ ئىش ئەيب ھېسابلىنىدۇ . بۇ ھەقتە

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن : «سەئىد سەئەدىنىڭ كۈنلەمچىلىكىدىن ھەيران قىلىۋاتامسىلەر، مەن سەئەدىتىن بەكرەك كۈنلەمچى، ئاللاھ تائالا مەندىنمۇ بەكرەك كۈنلەمچىدۇر.» يەنە بىر رىۋايەتتە : «ھەقىقەتەن سەئەد بەكرەك كۈنلەمچى، مەن ئۇنىڭدىنمۇ بەكرەك كۈنلەمچى، ئاللاھ تائالا مەندىنمۇ بەكرەك كۈنلەمچىدۇر.» [تەبەرانى رىۋايىتى].

كۈنلەمچىلىك ئۆز نەسەبىنى ساقلاش ئۈچۈن يولغا قويۇلغان بولۇپ، ئەگەر ئىنسانلار بۇ ئىشتا سەل قاراپ، كەڭ قورساقلىق قىلىدىغان بولسا كىشىلەرنىڭ نەسەبى ئارىلىشىپ كېتەتتى . شۇنىڭ ئۈچۈن

كۈنلەمچىلىك ھەر بىر مى لىلەتنىڭ ئەرلىرىدە،
ئىپپىتىنى ساقلاش شۇ مىللەتنىڭ ئاياللىرىدا
قىلىندى. شەرىئەت پىرىنسىپىدا ئۆزىنىڭ يۈز-
ئابروۋىنى (يەنى قىز- ئاياللىرىنى) مۇداپىئە قىلىش
يولىدا ھاياتىدىن ئايرىلغان كىشى شەھىد
ھېسابلىنىدۇ. سەھىھ ھەدىستە مۇنداق بايان
قىلىنغان: «ئۆز ئائىلە- تاۋابلىرىنى مۇداپىئە قىلىش
ئۈچۈن ھاياتىدىن ئايرىلغان كىشى شەھىد
ھېسابلىنىدۇ.» [بۇخارى ۋە مۇسلىم رىۋايىتى].
ئۆزىنىڭ ئائىلە- تاۋابلىرى، قىز ھەم شىرىلىرىنى
يات ئەركەكلەردىن كۈنلىمىگەن كىشى دەپ يۈز دەپ
ئاتىلىدۇ. دەپ يۈزلۈك ھەممە تەرەپتىن سۆكۈلىدىغان
رەزىل بىر تەبىئەت بولۇپ، بۇنداق تەبىئەتتىكى
كىشىلەرنىڭ قاتتىق ئازابقا دۇچار بولىدىغانلىقى
توغرىسىدا نۇرغۇن دەلىللەر كەلتۈرۈلگەن. كۆپچىلىك
ئىسلام ئالىملىرىنىڭ قارىشىدا دەپ يۈزلۈك چوڭ
گۇناھلاردىن سانىلىدۇ. ھەدىس شەرىپتە مۇنداق بايان
قىلىنغان: «ئاللاھ تائالا قىيامەت كۈنىدە : ئاتا-
ئانىسىنى قاقشاتقان، ئەر كىشىنىڭ شەكلىگە
كىرىۋالغان ئايال (گەپ- سۆزدە ياكى كىيىم- كىچەكتە)،
دەپ يۈز ئەردىن ئىبارەت ئۈچ تۈرلۈك كىشىنىڭ يۈزىگە

قارمايدۇ.» [نەسائى رىۋايىتى 2561-ھەدىس. بۇ
ھەدىسنى شەيخ ئەلبانى رەھىمەھۇللاھ نەسائىنىڭ
"سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمى" دا كەلتۈرگەن. " پىقھى
ئېنسكلۇپىدىيەسى" ناملىق ئەسەر 31-توم 321-323-
بەتلەردىن قىسقارتىپ ئىلىندى].

ئىمام ئىبنى قەييىم رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دېگەن :
"دىننىڭ ئەسلى كۈنلەشتۈر . كۈنلۈكى يوق كىشىنىڭ
دىنى بولمايدۇ. كۈنلەمچىلىك قەلبنى قوغدايدۇ، قەلب
ئۇ كىشىنىڭ باشقا ئەزالىرىنى قوغدايدۇ . يامان ئىش-
ھەرىكەت ۋە ناچار قىلمىشلاردىن مۇداپىئە قىلىدۇ .
كۈندەشلىكى بولمىغان كىشىنىڭ قەلبى ئۆلىدۇ،
ئاندىن باشقا ئەزالىرىمۇ ئۆلىدۇ، ئۇ كىشىنىڭ يامان
ئىش-ھەرىكەت ۋە ناچار قىلىقلارغا تاقابىل تۇرغۇدەك
ھالى قالمايدۇ. ئىنسان قەلبىدىكى كۈندەشلىك بولسا،
كېسەلگە قارشى تۇرىدىغان ۋە كېسەللىكتىن
ساقلايدىغان ئېمونت كۈچىگە ئوخشايدۇ . ئىنسان
بەدىنىدە بۇ كۈچ يوقالسا، ئۇنىڭ ئورنىنى مىكروب
قاپلايدۇ، شۇنداقلا بەدەننى مىكروپىتىن مۇداپىئە
قىلىدىغان قارشىلىق كۈچ بولمايدۇ. دە، نەتىجىدە
ھالاك بولىدۇ." [ئەلجاۋاپ ئەلكافى 45-بەت].

بىز قەلبى ساغلام ۋە كۈندەشلىك ئۇچقۇنلىرى
لاۋۇلداپ يېنىپ تۇرىۋاتقان ھا لەتتە سوئال سورىغۇچى
قېرىندىشىمىز بىلەن بىرسەپتە تۇرىمىز ۋە شۇنىڭ
بىلەن بىرگە ئائىلىنىڭ ئىززەت ئابروۋى بولغان قىز
قېرىندىشىنى ھىمايە قىلىش يولىدا مۇستەھكەم
تۇرۇشنى تەۋسىيە قىلىمىز.

ئىككىنچى: قىز ھەمىشە بىلەن بولغان
قىيىنچىلىقنى ئۇنۇقلۇق ھەل قىلىش ئۈچۈن ئالدى
بىلەن: ھەمىشە بىلەن ئۆز ئائىلىسىدە تۇرۇپ يات بىر
ئەر بىلەن سۆزلىشىشكە جۈرئەت قىلىشى ۋە مۇشۇنداق
توغرا بولمىغان ئەخلاققا تۈرتكە بولغان سەۋەبىنى بىلىش
كېرەك. بىزنىڭ قارىشىمىزچە ئۇ خاتالىقنىڭ سادىر
بولۇشىنىڭ مەلۇم سەۋەبلىرى بار:

ئا-ئەتراپلىق كۆڭۈل بۆلۈنمەسلىك : ئۇ قىزچاق
ئانىسىنىڭ ياكى دادىسىنىڭ ياكى ھەر ئىككى يەلەننىڭ
كۆڭۈل بۆلۈشىدىن مەھرۇم بولغان بولۇشى مۇمكىن .
ئاندىن ئاشۇ ئالدامچى بۆرە قىزچاقنى ئازدۇرۇپ يالغاندىن
ئائىلىدە مەھرۇم بولغان مېھرىبانلىقنىڭ ئورنىنى
تولۇقلاپ بېرىدىغانلىقىنى ھېس قىلدۇرغان.

ب-ئىماننىڭ ئاجىزلىقى : ئەگەر ئۇ قىزچاق ئاللاھ
تائالانى گۈزەل ئىسىم-سۈپەتلىرى بىلەن تولۇق تونىغان

بولسا، گۇناھ- مەسىيەتكە بېرىلىدىغان جازانى بىلگەن بولسا، ئەلۋەتتە خاتالىقتىن قول ئۈزەتتى ياكى ئۇ دەسلەپتە خاتالىق سادىر قىلىدىغان پەيتتە، خاتالىق بىلەن قىزچاقنىڭ ئارىسىدا توسانچى بولاتتى.

ج- بىكارچىلىق: كۆپچىلىك قىزلار كېچە- كۈندۈزدە بىكار بولسىلا ئىشقى- مۇھەببەت توغرىسىدىكى رومانلارنى ئوقۇيدۇ. تۈرلۈك تىلپۈنزىيە قانالىرى، تور بەتلەر، ئۇچۇر ۋاستىلىرى ياكى تېلېفوندا سۆزلىشىش ئارقىلىق ۋاقتىنى ئۆتكۈزىدۇ. ئەگەر ئۇلار شۇ ۋاقىتلارنى دۇنيا- ئاخىرەتتە مەنپەئەتلىك بولغان ئىشلارغا سەرپ قىلغان بولسا ئىدى، كۈندىلىك تۇرمۇشىدا ۋاقتىنىڭ يېتىشمەيۋاتقانلىقىنى ھېس قىلغان بولاتتى.

د- چەكلەنگەن- ھارام نەرسىلەرگە قاراش: بۇ ئىنسان نەپسىدە شەھۋەتنى قوزغىيدۇ، سۈرەتتىكى مو دا ياكى ئارتىسلارنى تەقلىد قىلىش ۋە ئۇلارغا ئەگىشىشكە، ساختا ئىشقى- مۇھەببەت سەۋداسى بىلەن نەزەرىيىدە ئۆگەنگەن ياكى مېدىيە ۋاستىلىرى ئارقىلىق كۆرگەن ۋە ئوقۇغان ئىشلارنى تەجرىبە قىلىشقا چاقىرىدۇ.

ن- يات جىنس بىلەن يالغۇز قىلىش: ئۇ جان ئالغۇچى كېسەللىككە ئوخشاش بولۇپ، قىزچاق يالغۇز يات جىنس بىلەن ئۆلپەتلەشكەندە ياكى

سۆھبەتلەشكەندە شەيتاننىڭ ئۆزلىرىنى ئازدۇرۇشىغا
ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىدۇ.

م- تېلېفۇن ۋە ئۇچۇر ۋاستىلىرىنى توغرا
قوللانماسلىق ھىلىقى يات ئەر بىلەن تونۇشۇش،
سۆزلۈشۈشتىكى بىۋاسىتە خاتالىقنىڭ سەۋەبىدۇر .
بۇ قىيىنچىلىقنى ھەل قىلىش ئۈچۈن سوئال
سورىغۇچى قېرىندىشىمىز يۇقىرىدا بايان قىلىنغان
ياكى ئۇنىڭدىن باشقا سەۋەبلەر توغرىسىدا ياخشى
ئويلىنىپ، ئىشنىڭ بۇنىڭدىنمۇ ناچارلىشىپ
كېتىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئائىلىدىكى توغرا
پىكىر ئىگىلىرى بىلەن بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش ۋە
تۈپتىن يوق قىلىش توغرىسىدا سۆھبەت ئېلىپ
بېرىش كېرەك.

ئۈچىنچى: سوئال سورىغۇچى قېرىندىشىم !، بىزنىڭ
سىزگە قىلىدىغان نەسىھىتىمىز : سىز
ھەم شىرىڭىزگە تۆۋەندىكى مەسىلىلەرنى ئۆز ئىچىگە
ئالغان مەزمۇندا ئاغزاكى ياكى يازما ئارقىلىق نەسىھەت
قىلىڭ:

1- ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئۇ قىزچاق چەكلەنگەن
سۆھبەت ئارقىلىق ھىلىقى ئالدامچى بۆرىنىڭ نەزىرىدە
ئېتىبارسىز بىر نەرسىگە ئايلىنىدۇ . ئۇلار ئۇ قىزغا

ئوخشىغان ئۆزىنى ئېتىبارسىز ھالەتكە چۈشۈرگەن قىزلار بىلەن توي قىلمايدۇ، چۈنكى ئۇلار بۇ ھالەتتىكى قىزلارنىڭ تويىدىن كېيىن ئۆزلىرىگە خىيانەت قىلىشىدىن ئەنسىرەيدۇ.

2- ئۇ قىز شۇ قېتىمقى چەكلەنگەن سۆھبەتتىن كېيىن ئۆزىنىڭ ئابروۋىنى بۇلغىدى ۋە ئائىلىسىنىڭ جەمئىيەتتىكى ئورنىنى چۈشۈردى.

3- مەزكۇر سۆھبەت ۋە ئارىلىشىش سەۋەبىدىن ئۇنىڭدا ياخشىلىق ۋە تائەت- ئىبادەتنى ياققۇرماسلىق، خاتالىق، گۇناھ- مەسئەتنى ياخشى كۆرۈش ئىستىكى زىيادە بولىدۇ.

تۆتىنچى: ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئۇ ئائىلىسىدىكىلەرنى ياققۇرمايدىغان ۋە ئۇلاردىن ئايرىلىپ ياشاش توغرىسىدا پىكىر قىلىدىغان بولىدۇ.

بىز مۇشۇنداق ھالەتتە قىلىشقا تىگىشلىك بولغان بەزى ئىشلار توغرىسىدا نەسەھەت قىلىمىز:

1- ئۇ قىزچاققا دائىم نەسەھەت قىلىپ تۇرۇش ۋە ئۇنىڭ توغرا يول تېپىشىدىن ئۈمىدسىزلەنمەسلىك كېرەك.

2- ئاللاھتىن قورقۇدىغان تەقۋادار قىزلار بىلەن

تونۇشتۇرۇپ قويۇش كېرەك.

3- ئاتا-ئانىنى ئۇ قىزچاققا نەسەت قىلى

ش،

تەربىيە قىلىش ۋە قىزچاقنى توغرا يولغا يېتەكلەش
ئۈچۈن ھەرىكەتلەندۈرۈش لازىم.

4- ئۇ بۇرۇق ئەر بىلەن تېلېفۇندا بولسىمۇ

سۆزلىشىپ، ئۇنى ئاگاھلاندۇرۇش، ئۇنىڭغا تەھدىت

قىلىش ئارقىلىق قورقۇتۇپ قويۇش كېرەك.

5- مۇمكىن بولسا تىزراق ياتلىق قىلىۋېتىشنىڭ

چارىسىنى كۆرۈش كېرەك.

6- ئاللاھ تائالاغا ئۇ قىزچاقنى توغرا يولغا ھىدايەت

قىلىش ۋە پىتىدىن يىراق قىلىشنى تىلەپ كۆپ

دۇئا قىلىش كېرەك.

يۇقىرىدىكىلەر بىزنىڭ قارىشىمىز . ئاللاھ تائالا

سوئال سورىغۇچى قېرىندىشىمىزنى ئۆزى رازى

بولدىغان ئىشقا مۇۋەپپەقىيەت قىلسۇن. ئۇ قىزچاقنىمۇ

ئۆزى ياخشى كۆرىدىغان ۋە رازى بولىدىغان ئىشلارغا

باشلىسۇن، ئۇنىڭ قەلبىنى ئىماننى ياخشى كۆرىدىغان

قىلىسۇن ۋە ئىمان نۇرى بىلەن زىننەتلىسۇن، كۆپىرى،

پېسىق- پۇجۇر ۋە ئاسىيلىقنى ياقىتۇرمايدىغان توغرا يول

تاپقۇچىلاردىن قىلسۇن.

ئاللاھ توغرا يولغا مۇۋەپپەق قىلغۇچىدۇر.